

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den 18. maj 2010

Sagsnr.: 4650/

2.3/KBLI

Bilag til besvarelse af MPU alm. del spørgsmål 746

TALEPUNKT

til samråd BÅ med fødevareministeren og miljøministeren
om udsættelse af Grøn Vækst miljøtiltag
(det talte ord gælder)

Spørgsmål BÅ

Vil ministrene redegøre for, hvorfor en række miljøtiltag, som var aftalt i forbindelse med regeringens plan for Grøn Vækst er blevet udsat og hvordan ministrene vil sikre, at dette ikke får negative effekter for natur og miljø?

Samrådsspørgsmålet er stillet efter ønske fra Per Clausen (EL).

Indledning (fælles – dækker både mim og fvm)

- Aftalen om Grøn Vækst er en ambitiøs og langsigtet plan for både miljø- og naturpolitikken og for landbrugserhvervets vækstvilkår. Det gælder aftalen fra juni 2009 og Grøn Vækst 2.0 fra 9. april i år.
- Miljøministeren og jeg er blevet bedt om at redegøre for hvorfor en række miljøtiltag, som var aftalt i forbindelse med regeringens plan for Grøn Vækst, er blevet udsat og hvordan vi vil sikre, at dette ikke får negative effekter for natur og miljø.
- Når vi taler Grøn Vækst og effekter på natur og miljø, skal vi huske at det ikke kun er miljøinitiativer der har en effekt på natur og miljø. Vækstinitiativerne bidrager også til den grønne omstilling og de grønne investeringer.
- Grøn Vækst aftalen er fra juni 2009. Det er forudset, at en stor del af aftalens indsatser igangsættes i 2010, mens andre indsatser først igangsættes på et senere tidspunkt. Nogle indsatser forudsætter forudgående analyser. Andre indsatser forudsætter omfattende koordination mellem myndigheder. Implementering af miljø- og vækstindsatserne i Grøn Vækst sker derfor som en løbende proces.
- Ansvar for implementeringen af Grøn Vækst er i høj grad et fælles anliggende for regeringen.
- I har i dag indkaldt både miljøministeren og mig. Vi vil hver især på vores ressortområde svare på jeres spørgsmål.

På Fødevarerministeriets område (dækker kun fvm)

- På Fødevarerministeriets område er vi godt i gang med at få vores Grøn Vækst lovgrundlag og landdistriktsordninger på plads.

Vi er nået langt – lovgrundlag (herunder randzoner)

- Fødevarerministeriet har som planlagt fremsat og fået vedtaget 6 ud af de 7 lovforslag, som vi skal have gennemført som led i Grøn Vækst:
 - 1) Ny lov om Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP), vedtaget i Folketinget den 17. december 2009.
 - 2) Landbrugsstøtteloven, vedtaget i Folketinget den 17. december 2009.
 - 3) Landbrugsloven, vedtaget i Folketinget den 17. marts 2010.
 - 4) Jordfordelingsloven, vedtaget i Folketinget den 16. marts 2010.
 - 5) Ændring af gødskningsloven, vedtaget i Folketinget den 17. december 2009.
 - 6) Ændring af lov om sprøjtejournaler, vedtaget i Folketinget den 17. december 2009.
- De af lovene der har den mest direkte effekt på natur og miljø er:
 - 1) Ændring af gødskningsloven [vedtaget i Folketinget den 17. december 2009]. Lovændringen gennemfører de elementer i Grøn Vækst-aftalen, der vedrører selve dyrkningen i marken. Det gælder primært forbud imod pløjning i visse perioder i efteråret samt krav om yderligere efterafgrøder.
 - 2) Ændring af lov om sprøjtejournaler [vedtaget i Folketinget den 17. december 2009]. Med lovændringen gennemføres beslutningen om at den enkelte landmand hvert år skal indsende en sprøjtejournal digitalt til Plantedirektoratet.
- Den syvende og sidste lov i Fødevarerministeriets regi er loven om randzoner.
- Med loven skal gælde et krav om permanente 10 meters sprøjte-, gødnings- og dyrkningsfrie randzoner langs alle vandløb og søer, svarende til 50.000 ha.
- Det er en forudsætning i Grøn Vækst, at der skal ske en kompensation af lodsejerne via en tilskudsordning under Landdistriktsprogrammet.

- Vi arbejder på højtryk med at få formuleret lovforslag og kompensationsordning og med at udvikle det omfattende kortgrundlag, som skal ligge til grund for administrationen.
- Og så er vi i løbende dialog med EU Kommissionen om deres godkendelse af kompensationsordningen.
- Vi forventer at fremsætte lovforslaget i Folketinget i November II i år.
- Og vi arbejder efter et dyrkningsforbud på randzonerne fra efter høst 2011 og med at kompensationsordningen kan træde i kraft på samme tid.
- Altså er randzonerne etableret før udgangen af 2012, som det er ambitionen i Grøn Vækst.

Vi er nået langt – landdistriktsordninger

- Udover vores syv Grøn Vækst lovforslag er vi også rigtig godt i gang med at få vores landdistriktsmidler ud og gøre gavn for natur og miljø.
- Vi har fået EU's godkendelse af det nye og ambitiøse landdistriktsprogram, som er en af de væsentligste finansieringskilder i Grøn Vækst.
- Vi har i dag 12 Grøn Vækst ordninger på plads. Det er langt hovedparten. Og med Fællesskemaets åbning kunne der søges om støtte fra en lang række arealordninger.
- Jeg vil ikke nævne alle ordningerne. Men.
- På natursiden drejer det sig blandt andet om en ordning til pleje af private og statslige naturarealer, som skal bidrage til opfyldelse af Natura 2000 direktiverne.
- Og om ordninger til landskabs- og biotopforbedrende beplantninger og pleje af §3 områder.
- På miljøside drejer det sig blandt andet om tilskudsordninger til kommunernes og private virksomheders anlæg af vådområder, som skal bidrage til opfyldelsen af Vandrammedirektivet.
- Og ordninger til investeringer i miljøteknologi og ordningen til fokuseret rådgivning om anvendelsen af pesticider

- Herudover er en del ordninger på vej i en offentlig høringsproces og forventes snarest at træde i kraft.
- Her vil jeg særligt nævne en udvidet ordning om natur- og miljøprojekter, som gør det muligt at yde støtte til udarbejdelse af naturplaner og etablering af vegetationsstriber.
- Sidst men ikke mindst vil jeg nævne, at vores ordning om støtte til etablering af biogas fællesanlæg samt biogas gårdanlæg på økologiske bedrifter nu er statsstøttegodkendt. Det betyder, at vi forventer at kunne iværksætte ordningen med en ansøgningsfrist omkring november 2010.
- Så hovedparten af Grøn Vækst natur- og miljøordningerne under landdistriktsprogrammet er allerede trådt i kraft og andre er kort sagt ”lige om hjørnet”.

Vi er nået langt – artikel 68

- I Grøn Vækst så vi også muligheden for at udnytte de uforbrugte midler under den direkte støtte til at gavne naturen og miljøet. Det vi i daglig tale kalder midler under artikel 68.
- Oversat til virkeligheden betyder det, at også støtteordningerne til etablering af energiafgrøder, ekstensivt landbrug og pleje af permanente græsarealer nu er gennemført,

Afslutning

- Alt i alt kan jeg som afslutning kun sige, at Fødevarerministeriet holder planen i forhold til gennemførelsen af natur- og miljøtiltagene i Grøn Vækst.
- Derfor må vi forvente, at indsatsen giver de positive effekter for natur og miljø, der var forudset i Grøn Vækst.
- Og nu går vi også i gang med at gennemføre de elementer i Grøn Vækst 2.0, som yderligere understøtter landbrugets grønne omstilling. Det gælder forhøjelsen af pesticidafgiften til et årligt merprovenu på 150 mio. kr., indsats i forhold til øget anvendelse

af biomasse og biobrændstoffer samt yderligere initiativer i forhold til økologi.

- Tak for ordet (ordet gives videre til miljøministeren)